

Heempad Journaal (HPJ) Nr.60 (13^e jaargang) – 1 maart 2023

Beste lezers, het samenstellen van het HPJ kost veel tijd en die was er afgelopen maanden even niet. Ook moest ik me door een stapel informatie heen werken, om niet vast te lopen. Het samenstellen en vooruit werken van Greenheart Country slokte veel tijd op, het leverde mooie thema's op. Gelukkig blijft er genoeg tijd over om te genieten van natuur op radio en TV, dat er steeds meer komt. Voor beleving van de natuur buiten was er ook tijd, evenals wat kleine werkzaamheden. Waar bewust weinig tijd voor is, is om me bezig te houden met sociale media, alleen de noodzakelijke dingen, ik voel me er prettig bij. Vorig HPJ verscheen op 16 december 2022, tijd om met plezier te starten met de eerste HPJ van 2023.

Het HPJ is onze vorm van communicatie. Wij zijn als Vrienden van het Heempad aangesloten bij het IVN Alphen aan de Rijn. Het HPJ verschijnt op persoonlijke verantwoording. Wie deze nieuwsbrief leest blijft op de hoogte van de Natuur Dichtbij Huis, van het werk in ons doelgebied, Zwarte Pad Boskoop en (delen van) Snijdelwijk west. We volgen ontwikkelingen, ook buiten ons doelgebied, geven tips, stimuleren initiatieven, blijven kritisch, handelen positief en tonen daadkracht. Reacties zijn welkom: janny@countrygazette.nl. Afmelden kan ook.. Deel het HPJ met anderen. Deel ons doel, bewustwording en toekomst voor onze planeet.

Leestijd: 40 minuten/ 4700 woorden/ 6 pagina's. Tip: print het HPJ uit en lees het op een ontspannen moment. Woorden op papier zijn houdbaar, digitale woorden vluchtig als sneeuw voor de zon.

Onderwerpen in dit HPJ: o.a. Beleef de Lente/ Winter in gevaar?! Vandalisme Zwarte Pad/ Red de Metasequoia/ Vogelgriep/ Muziek en Natuur/ Waterschappen/ Vroege Vogels/ Vogeltelling/ Boskoop800 Vogelbos/ Start werkzaamheden Zwarte Pad/ Tips van de Klimaatburgemeester en meer.

Wij hebben het vuurwerk met oud en nieuw overleefd: Ons Bijenhotel op de idylle aan het Zwarte Pad helaas niet. Realiseren de brandstichters zich wel dat daarbij ook vele tientallen bijen (in cocon) om het leven zijn gekomen? Wij hebben aan de gemeente om een nieuw bijenhotel gevraagd. We weten dat er daar nog een paar staan, wachtend op een goede plek, wij kunnen die aanwijzen! Graag nog voor de lente aanbreekt.

Honderden sneeuwkllokjes en krokussen zijn nu te bewonderen op het Heempad, de Bijenidylle en de strook langs de Snijdelwijklaan. Het eerste speenkruid en klein hoefblad is er al te bewonderen. De stinsenflora ontwikkelt zich snel, maar zal door de koude start van maart afgeremd worden. De natuur loopt op dit moment 30 dagen voor op schema. Na een zeer natte januari (160 mm in de regenmeter) verloopt februari droog (30 mm). Nabij het heempad horen we regelmatig de cettis zanger, een vogel die zich graag ophoudt in (oud) riet. Elders in het Zwarte Padgebied hoorden we de groene specht en zien we regelmatig de grote bonte specht. Ook veel activiteiten van meerkoeten, futen en opvallend veel waterhoentjes. Zanglijsters zingen al het hoogste lied, eksters herstellen hun nesten en de eerste vinkenslag is ook al gehoord. Vinken, putters en sijsjes in de elzen. Gaat de roerdomp dit jaar het Zwarte Padgebied ontdekken? Vindt de ringslang hier een biotoop?

Beleef de Natuur op zaterdag 25 maart, start om 10.00 uur vanaf parkeerplaats De Plataan, Snijdelwijklaan 2.

Volop merels in het Zwanenwaterpark. Dagelijks geniet ik van een vogelshow in het 50 jaar oude parkje voor ons huis. Ik heb er bewust veel klimop geplant, groeiend over de bodem en klimmend in de bomen. Merels, koperwieken en houtduiven genieten ervan. Dit jaar zijn hier opvallend veel merels, overwintersaars uit Oost Europa of Scandinavië. Bessen worden eetbaar na vorst en kleuren zwart bij rijpheid. Behendigheid om de bessen aan het eind van de slappe twijgjes te pakken. Observerend vliegen ze recht op hun doel af. Het lukt door oefening steeds beter. Dit schouwspel kan ik al maanden vanuit ons huis waarnemen. De wat lompe houtduiven duikelen soms meters naar beneden. Op de grond genoeg eikels voor gaaien, hout- en turkse tortels. Drie stellen eksters overnachten in de met klimop begroeide toppen van de eiken. Twee roodborsten leven apart in voor- en achtertuin. In mijn achtertuin heb ik, dankzij strooivoer, de huismussen weer terug. Spreeuwen en mezen genieten van pindakaaspotten, die al drie keer aangevuld zijn. Heggenmus, roodborst en vink pikken gemorste stukken op van de grond. Mijn woonomgeving is een waar vogelparadijs, dagelijks te beleven in onze doorzonwoning met grote ramen. Klimop is een waardevolle plant, bloeit op volwassen twijgen. De bloemen worden in oktober bezocht door bijen, wespen en vlinders. Het is de waardplant van het boomblauwtje. Het geeft schuil- en nestplekken voor vogels en andere dieren. Gezonde bomen hebben er geen last van. Vermijd klimop bij coniferen, berken en zwakkere soorten. Laat kale schuttingen begroeien met klimop en je biedt plaats aan heggenmus, merel en winterkoning. Hulde aan de klimop, het laat je tuin leven! En mijn beleving.

Nationale Tuinvogel telling. Mijn lijstje van het laatste weekend van januari zag er als volgt uit: ekster (2), houtduif (2), turkse tortel (2), huismus (7), kauw (6), roodborst (1), koolmees (2), pimpelmees (2), grote bonte specht (1), merel (6), spreeuw (4). Ik heb het weekend meerdere telmomenten gedaan, dit was het telmoment dat de grote bonte specht zich gedurende dat half uur liet zien. Helaas lieten heggenmus, vink winterkoning en boomkruiper zich niet verleiden. Er vlogen meeuwen over, maar die tellen niet mee.

Eindejaars Plantenjacht afgeslankt door decembervorst. In 2021 zaten wij met 55 soorten niet zo ver van de top. Toen ik begin december een voortelling deed, haalde ik wederom de 50. Echter, op 10 december begon een vorstperiode, met uitschieters in oost-Nederland tot -9,3 graden (aan de grond strenge vorst). In onze regio matige vorst en daar konden de meeste planten niet tegen. Samen telden we de overlevenden op 27 december. Resultaat: slechts 17 soorten waar nog bloemen zichtbaar waren, we vonden de meesten op het Volkstuincomplex aan het Zwarte Pad. Daaronder de complete top 10 (in volgorde): klein kruiskruid, paarse dovenetel, vogelmuur, straatgras, madeliefje, paardenbloem, herderstasje, duizendblad, kleine veldkers en witte dovenetel. Verder op ons lijstje: raapzaad, zandraket, driekleurig viooltje, canadese fijnstraal, kluwenhoornbloem, boerenwormkruid en zelfs een gele morgenster. Opvallend bij deze uitslag was dat de toppers van andere jaren, madeliefje en straatgras van plaats wisselden voor de nieuwe toppers: klein kruiskruid en paarse dovenetel. Hiermee is aangetoond welke planten het best vorst kunnen weerstaan.

De winter wordt samengeperst tussen herfst en lente. We dreigen onze winter (en het schaatsplezier) te verliezen door de opwarming van de aarde. Afgelopen jaar bleef het blad uitzonderlijk lang aan de bomen hangen. Pas vanaf de korte vorstperiode, midden december, verloren de laatste bomen hun blad. Inmiddels, vanaf half februari, zie je al blad ontwikkeling bij vlier, wilg, vlinderstruik, liguster en kardinaalsmuts. De winterperiode daartussen is teruggebracht tot slechts 2 maanden. Voor hen die de winter liever 'overslaan' is dat goed nieuws (?). Maar er is echt iets rampzaligs aan de hand met de aarde en onze toekomst.

Struikroven is de nieuwe plantenjacht. Het is een bekend beeld, gebouwen worden gesloopt, bijliggende tuinen tellen niet meer. Waardevolle bomen, struiken en vaste planten staan in de weg. Zo'n sloopplan komt er niet van het ene op andere dag. Is er kans om afspraken te maken met de (verhuizende) bewoner, of aankomend projectbeheerder/ nieuwe bewoner? Stap er heen, vraag wat er met de planten gebeurt. Als er geen bestemming voor is, vraag of je ze mag weghalen. De meest gunstige tijd is in de herfst of (vroeg) voorjaar. Steek de planten rond, laat ze even tot rust komen op eigen plek en plant ze daarna in eigen tuin of nabije omgeving. Vaste planten kan je vermeerderen door de vaak jaren oude pollen met graaf te splitsen. Zo kan je zonder kosten je eigen tuin (en van de buurt) verfriaaien, planten krijgen een tweede leven en het kost niets.

Wie heeft er sneeuwkllokjes over? Momenteel bloeien ze overal. Uitsteken in openbaar gebied is strafbaar. Er zijn momenten dat er (in eigen tuin of boomgaard) teveel komen. Of dat er, inhakend op bovenstaand bericht, sloop of uitbouw gaat plaatsvinden. Mijn oproep in AD werd niet gehonoreerd (er bestaat ook commerciële handel). Staan sneeuwkllokjes in de weg dan komen wij ze graag kort na de bloei weghalen. Heb je een tip wie er teveel heeft, neem contact met mij op, Hans van Dam, janny@countrygazette.nl. Hetzelfde geldt voor wilde bostulpen en boshyacinten. Ze krijgen een goede plek in een stinsen milieu.

Klusser gezocht. Iemand die op korte termijn nestkastjes (in variabele formaten) kan maken en ophangen in de door ons begeleidend beheerde gebieden in Snijdelwijk en het Zwarte Padgebied. De zelf opgehangen nestkastjes (te laag opgehangen door klimangst) zijn in ons Zwanenwaterparkje door vandalen vernietigd. Het Zwartepadgebied is potentieel vogelrijk en dat kunnen we aantrekkelijker maken met beschikbare woonruimten. Als iemand ons kan helpen (of wie een goede tip heeft) welkom: janny@countrygazette.nl

Graag afvalbakken terug in het Zwarte Pad. Jarenlang stond er op het heempad bij elk bankje een afvalbak. Die werden rijkelijk gevuld door bivakerende Polen en samenscholende leerlingen van Wellant (Yuveta) College. Na vervanging van de bankjes zijn de bakken verwijderd. We snappen de motivatie van de gemeente: iedereen hoort z'n eigen afval mee te nemen. Maar zo werkt het niet. Dispensers met hondenpoepzakjes worden geplaatst, maar de afvalbakken om ze daarin te deponeren zijn er niet meer. Gretig worden jaarlijks tonnen aan hondenbelasting geïnd door de gemeente (houden zo!) maar de bakken om die zakjes te deponeren verdwijnen. Er is geld genoeg om die bakken te plaatsen en tijdig te legen. Boskoop schittert, jazeker, van de blikjes in het riet, de berm en de sloten. Gemeente, breng ze terug!

Boskoop Schittert is een mooi initiatief. Het idee is geïnspireerd door Alphen Schittert en wordt ondersteund door de Rotaryclub Boskoop. Op de eerste schoonmaakdag, 28 mei 2021, waren er zo'n veertig vrijwilligers aanwezig met knijpers en vuilniszakken. Tijdens corona werden de activiteiten opgeschort, of met minimale bezetting ter hand genomen. Dit jaar is gestart op 11 februari in het gebied rond de Ichtuskerk. Men kiest telkens voor een ander gebied. De organisatie zorgt voor hesjes, grijpers en vuilniszakken. De volgende data zijn op zaterdagen 11 maart, 15 april 13 mei en 10 juni. Op zaterdag 15 april is er een grote dorpsactie in samenwerking met Schonebuurt Coaches en de Bibliotheek in Boskoop. Wie op 11 maart mee wil doen, of daarna, kan zich aanmelden bij Simon de Jong: s.dejong1955@gmail.com.

Metasequoia glyptostroboïdes. Als je de naam zonder haperen kan uitspreken ben je een bomenliefhebber. Schrijf je het zonder fouten ben je een kenner. Staat er zo'n boom in je (grote) tuin of nabije omgeving ben je een geluksvogel. De Moerascypres komt van oorsprong uit China. Men meende dat deze was uitgestorven en alleen bekend als fossiel. Totdat onderzoekers in 1941 enkele exemplaren ontdekten in het dorpje Mo-tao-chi in Midden China. De eerste exemplaren zijn met succes uit zaad vermeerderd. Later lukte dat via stekken. Langs een omweg zijn ze na de 2^e wereldoorlog via Amerika in ons land gekomen waar kwekers, vooral in Boskoop, de bomen via stek hebben vermeerderd. Ons klimaat bleek uitermate geschikt voor deze soort, mede door de vochtige grondslag. De boom kent niet of nauwelijks aantasting door ziekten en plagen. In de jaren '60 werd deze veelvuldig als straatboom gebruikt. We vinden ze relatief veel in Boskoop, o.a. Biezen, Laag Boskoop en de Puttelaan. Oudere exemplaren dan 60/70 jaar komen niet in ons land voor. Voor particuliere tuinen zijn ze minder geschikt, vanwege hoogte, omvang en snelle groei. De boom is verwant aan de Amerikaanse Mammoetboom (Sequoia) die tot de oudste bomen op aarde worden gerekend. In de plek van herkomst, California, staan exemplaren van 100 meter hoog en naar schatting 4000 jaar oud. De boom is brandwerend door de isolerende bast, toch is er door recente bosbranden veel schade aangericht. In Boskoop staat een Sequoia giganteum bij het kerkje nabij het station, plm. 20 meter hoog. Ook verwant is Taxodium distichum, bekend als watercypres. Een rij van deze monumentale bomen staan langs de Parklaan in Boskoop, bij het Rosarium. Bomen die allen beschermwaardig horen te zijn.

In de bres voor Metasequoia glyptostroboïdes. Een aantal jaren geleden moesten 19 exemplaren plaats maken voor woningbouw aan de Zonnedaauw in Snijdelwijk. Buurtprotest mocht niet baten. Recent zijn een aantal waardevolle bomen gekapt voor aanleg van de wijk Koopse Glorie, waaronder ook Moerascypres. Hier was behoud vanwege omvang van herinrichting onmogelijk. Ecologen hebben zich ingespannen om een deel van de fauna te behouden, voor een vleermuis onderkomen te zorgen en broeihopen voor ringslangen aan te leggen. Volker Wessels Vastgoed heeft acceptabele toezeggingen gedaan voor natuur inclusief bouwen en een ecologisch verantwoorde inrichting toegezegd. Echter, vlakbij het bouwterrein staat een gezonde Metasequoia, 62 jaar geleden geplant op particulier terrein, minstens 20 meter hoog. Met in de top een eksternest, met waarneembare broeddrang van het vogelpaar. Voor de boom is een kapvergunning aangevraagd (en toegezegd), vanwege overlast, vallend blad en schaduwwerking. Maar ook vanwege mogelijk gevaar door een nabij gelegen gasleiding. Dat laatste zou een goede reden voor kap kunnen zijn. Omwonenden en bomenliefhebbers proberen de kap te voorkomen en vragen het volgende. Men wil het risico van de leiding van Liander horen en onder ogen zien. Bladafval en schaduw is geen reden om een markante beeldbepalende boom te kappen. De boom heeft naast ecologische ook economische waarde. Die waarde wil de buurt graag onder ogen zien om te kijken of (bij risico) de gasleiding omgelegd kan worden. Wij vragen overleg tussen Gemeente, Liander, buurtbewoners en eigenaresse (kinderdagverblijf). Wij rekenen op ieders inspanning om deze beschermwaardige boom aan de Azalealaan te behouden.

Markiezen eik van Amelisweerd is boom van het jaar. Er kon tot eind februari ook gestemd worden voor Europese boom van het jaar. De boom is niet de mooiste, dat hoeft ook niet, het gaat om het verhaal, de functie binnen gemeenschap, de historische betekenis. De Markieze eik is onderdeel van een groep die moet wijken voor de verbreding van de A 27, waar al jarenlang discussie over is en actie wordt gevoerd. Er is een alternatief nieuw plan waardoor de bomengroep kan blijven staan. Maar probeer de makers van een vastgeroest voornemen gedurende meer dan tien jaar maar eens te overtuigen. De termijn om op de boom te stemmen is gesloten. **Kijk op de site van Vroege Vogels wie de andere genomineerde bomen zijn.** *Het planten van nieuwe bomen, goed initiatief, maar het is van veel groter belang om bestaande bomen, zeker eeuwelingen, te behouden. Nederland een land van houthakkers?, dat moet en kan anders!*

De Vogel en de Componist. Wie wandelt in de natuur hoort overal muziek. Vogelzang, kwakende kikkers, de wind door de bomen en het riet. Voetstappen op zand, grind en sneeuw. Het ruisen van de zee, takken en bladeren, klapwiekende zwanen en ganzen, de voetstappen van jezelf tijdens het wandelen. Ook wij zijn natuur. De natuur geeft inspiratie aan kunst en cultuur. Vaak is natuur de basis voor dichters, schrijvers, schilders, beeldhouwers, componisten, songwriters en fotografen. Muziek is voor mij een levenslange ontdekkingsreis. Mozart hield drie jaar lang een spreeuw als huisvogel, zijn zang inspireerde hem. Vivaldi imiteerde de distelvink op dwarsfluit. Jacob van Eijck imiteerde de nachtaal. De merel, (blackbird) is wellicht de meest bezongen vogel. Ook in de popmuziek is bewondering voor vogels niet onbekend: Beatles, Kate Bush, Pink Floyd en Sinead O'Connor. Er verscheen een mooi boek over de rol van vogelzang bij componisten. Zoek op sociale media en je vindt het vast: *De Vogel en de Componist – Fernal Rochet*.

Muziek en Natuur samen. Het zal niemand ontgaan zijn, naast mijn passie voor natuur is muziek een (groot) deel van mijn leven. Wij hebben het geluk om dat te kunnen delen met anderen via ons programma **Greenheart Country**. Uit ondervinding ontdekte ik steeds meer het (buiten)leven in de songs. Artiësten worden geïnspireerd door vogels en bloemen, het weer, de seizoenen, water, land en vergezichten. Gekoppeld aan verhalen en gebeurtenissen levert dat de mooiste songs op met bijpassende instrumenten. Ziehier de samenhang tussen muziek en natuur in mijn leven. De kunst om de balans te vinden en te houden. Een deel van mijn leven sloeg de balans door naar muziek, de laatste decennia is natuur het terrein aan het terug winnen. In tijden dat ik me niet bezig houd met natuur buiten, zoek ik die binnen in de muziek. Hoe meer je let op teksten ervaar je wat een schoonheid het uitstraalt in de teksten, realiteit, sentiment, poëzie, dichtkunst en woordspeling. Sindsdien besteed ik elk vrij uur aan het zoeken van thema's, gebaseerd op de natuur. Vergeet het imago van cowboys, glitters en linedance (wat er ook is) en geniet vooral van de teksten. Vorig jaar selecteerden we een aantal uitzendingen op trefwoorden roses, summer, sun en trees.

WATER en herinneringen aan Watersnood 1953. In februari herdachten we de ramp die 70 jaar geleden plaatsvond. Het zal je niet ontgaan zijn dat er veel herdenkingsuitzendingen waren op TV. Ik was 9 jaar, geboren in de Krimpenerwaard, wat in de gevarenzone lag, maar de dans ontstong door een schip die in opdracht van overheden voor een gat in de dijk langs de Hollandse IJssel werd gelegd. Ik herinner me dat ik, als de 'sterkste man' in huis meubels en ander spul naar de zolder sleepte, gelukkig bleek het niet nodig. Meer herinneringen hieraan kan je horen in ons programma Greenheart Country (GHC), waar WATER het trefwoord is in gekozen songs, met tussendoor herinneringen aan toen, maar ook het onmisbare belang van water in ons leven, voor landbouw en natuur, voor voedsel en drank. Maar ook voor de dreigende kracht. Terzijde, hoe we ons water beheersbaar kunnen houden, daarvoor kan je op 15 maart je stem uitbrengen. Water is het trefwoord in songs (americana, folk, celtic, country, bluegrass) als deel van een verhaal. Ons programma GHC wordt uitgezonden door RTV Krimpenerwaard, Studio Alphen, ORTS Oosterhout Nb en het internetstation: www.crossroadscountryradio.nl. Ook op tijden dat het uitkomt (terugluisteren). De eerste uitzending met thema WATER is in week 9 (periode 27 febr. t/m.7 maart), vervolgens week 11 en week 13. De juiste data en tijden kan je vinden op: www.countrygazette.nl. Evenals de ontvangstmogelijkheid.

BIRDS in Songs. Het volgende thema in GHC staat al weer klaar, opgenomen in onze eigen huisstudio, met het mooist denkbare uitzicht, kijkend op ons vogelparkje waar een tiental merels zich tegoed doen aan rijpe bessen van de klimop. Vogels die getuige zijn van gebeurtenissen, liefde en leed. Zo vrij als een vogel, lofuitingen over de schoonheid van vogelzang, imitaties, vogels als troost (country gaat over het leven). Luister eens en je krijgt een heel ander beeld van hoe men doorgaans over country denkt. Het thema BIRDS is te beluisteren in week 15 (periode 10 t/m.18 april), week 16, week 18 en week 21. Vier uitzendingen à 2 uur = 8 uur totaal. *Dit is slechts een deel van mijn muzikale vogelcollectie, ik kan er een dag mee vullen.*

Vroege Vogels, elke zondag NPO1 van 07.00-10.00 uur. Mijn zondagmorgen beleving al sinds 1970 Natuur bij de VARA is er al sinds de jaren '30. Dat wortelt in het socialisme: de natuurliefde, de jeugdbeweging van de Arbeiders Jeugd Centrale, die pleitte voor behoeften aan frisse lucht voor kinderen van (vooral) de arbeiders klasse. In de jaren '50 begon "*Weer of geen weer*" van Bert Garthoff met onderwerpen uit de natuur. Later werd daar klimaat en milieu aan toegevoegd, met humor, columns en gedichten van Ivo de Wijs en van Pavelen. Alles omlijst met passende, klassieke muziek. Waar vindt je een programma dat al sinds 1954 op de vaste tijd op de zondagochtend zit?. De uitzendtijd is heilig, het socialisme leeft hier nog. Het is mijn opleiding voor natuurgids, nog steeds met pen en papier bij de hand, met zicht op buitenleven.

Belang van het waterpeil: Waterschapsverkiezingen. De verkiezingen op woensdag 15 maart zijn van groot belang voor inrichting van ons buitengebied, woningbouw (op de goede plek), natuurbeheer, verkeer, natuurinclusief bouwen, energietransitie. Jammer dat de landelijke politiek de aandacht in talkshows probeert te kapen, terwijl dat ten koste gaat van het provinciale belang. Stemmen op mensen die je niet kent geeft een drempel. Niet stemmen is onverstandig (wie zwijgt stemt toe). Verdiep je via kieswijzers die echt de regionale behoeften laten zien. Zoek (en kies) de mensen die problemen serieus aanpakken waar jij achter staat. Ongeacht of die groen (natuur), bruin (woningbouw), verkeer (grijs) of waterbelang (blauw) het hoogst in het vaandel hebben staan. Kijk niet alleen naar de beloften voor de toekomst, maar vooral wat een partij al heeft klaargespeeld. Het verschil tussen daadkracht en loze beloften, laat dat meespelen. Onderschat het belang van de waterschapsverkiezingen niet. Zij zijn mede bepalend voor de toekomst. Het belang voor natuur, voedselvoorziening, drinkwater, droge voeten, wateroverlast, wateropvang tegen droogte, sterke dijken, schonen van sloten enzovoort. Je moet deze verkiezingen los zien van de landspolitiek maar voor innovatie en daadkracht voor een leefbare toekomst. In de komende periode geeft het programma “Vroege Vogels” stemadviezen voor een groene toekomst. Voor een speelse uitleg is Kiespijn (NPO3, zondagavond).

Toekomst voor jongeren. Ergert u zich aan de acties van jongeren?, de klimaat activisten? Ik niet, neem tijd om hun angst voor de toekomst te begrijpen. Door onze weelde van overconsumptie dreigt de wereld voor hen onleefbaar te worden. Ik denk dat ik (op die leeftijd) ook mee zou doen. Ik zie me nu niet meer vastgeplakt op straat liggen (heb al moeite om zo op te staan). Ik begrijp ze, zeker het snel groeiende deel wat de toekomst serieus neemt. Te weinig ouderen delen hun angst. De politiek luistert nauwelijks en stelt zich afwachtend op. Klimaat ontkenners geven zich bloot door hun stemgedrag. Het wordt tijd dat de stem van jongeren –die vaak meer wijsheid bevat dan ontwijkende ouderen – gehoord gaat worden. Hoog tijd dat betrokken jongeren vanaf 16 jaar de kans krijgen om te stemmen. Het gaat voor hun toekomst (en de onze). Terzijde, ik keur niet alle acties goed van Extinction Rebellion, hun actie vraagt wel om serieuze aandacht.

Vrienden van het Heempad steken handen uit de mouwen. Ondanks vorst in de nacht en de (laatste?) sneeuwvlokken op 28 februari, zijn we gestart met onze werkzaamheden. Er waren al veel klusjes door mezelf uitgevoerd, zoals het planten van kruiden en bloembollen in het Boskoop800 Vogelbos. We gaan de komende weken nog wat licht snoeiwerk doen, zonder daarbij natuur te verstoren (toppen van struiken, wegnippen van overhangende takken). Momenteel wordt opstaande ruigte (riet en liesgras) weggeknipt. Eigenlijk werk wat Van Doorn (huidige uitvoerder bermbeheer) vorig jaar verzuimde. Binnenkort gaan we brandnetelpollen uitsteken die (mede door hondenpoep/ stikstof) weelderig groeien. Er komt nog een vracht houtsnippers om een pad te verbeteren in het Schoolakkerbos. Herstel van een strook door Bloemenveld bij het Zwanenwater, waar gegraven is voor aansluiting van een glasvezelkabel (terwijl dat overal elders onder het trottoir gebeurd. Grootste ergernis is de ophoping van zwerfvuil op het Heempad, waar twee afvalbakken zijn verwijderd, terwijl dit een drukke wandelroute is voor hondenbezitters, wel een dispenser is aangebracht voor poepzakjes, maar plek om die te dumpen is weggehaald. Contact hierover met de gemeente is tot nu toe tevergeefs (zie ook elders in dit HPJ). Wie een dagdeel wil helpen kan contact opnemen: 0172 214775

Vogelgriep slaat toe. De kans dat ook in ons gebied dode vogels worden gevonden is reëel aanwezig. Raak ze niet aan, meld het bij de gemeente en wijs duidelijk de plek aan waar ze liggen. Let ook goed op dat honden er niet aan snuffelen. Probeer het dode dier (met riek of schep) wat van de wandelroute te verleggen. Het besmettingsgevaar van zieke en dode dieren is groot en kan ook overslaan naar huis- en zoogdieren.

Beleef de Lente is gestart. Op zondag 27 februari meldde de uitzending van Vroege Vogels. Het moment begon met een gesprek met blogger Kelvin Klaassen die zich toespitst op de visarend in de Biesbosch. De camera's van Beleef de Lente zijn dit jaar gericht op o.a. bosuil, steenuil, kerkuil, slechtvalk, ooievaar, zeearend, visarend, koolmees en scholekster. Vogelbescherming is nog bezig met camera's bij de merel, gierzwaluw en gekraagde roodstaart. Vorig jaar keken ruim 1,2 miljoen mensen naar de livestreams van Beleef de Lente. Het is niet mijn beleving, wat rond ons huis gebeurt vind ik boeiender, het nestleven gun ik om private redenen aan de vogels zelf. Voor vogelaars is er veel te zien in het Bentwoud, Gouwebos en ons Zwarte Padgebied. Voor Netflix klevers en overdadig mobiel gebruikers is het een alternatief om hun sleur tijdelijk te onderbreken voor aandacht aan het vogelleven. Met de kans dat ze het echte leven in de natuur ontdekken en misschien wel vogelaar worden, of als beschermer een nieuwe hobby te vinden.

Belevingen en plannen van de Klimaatburgemeester (terugblik en plannen).

- Een verkenningsrondje Zwarte Pad met mede klimaatburgemeester Wilma Gerver (Groei & Bloei).
- Bezoek aan het Klimaatplein bij de Bosrand, met de vraag of dit wel de goede publieksplek is.
- Aanscherping van contacten met VVV Boskoop en PR&T (Platform Recreatie en Toerisme).
- Deelname Boomplantdag bij initiatief Boskoop800 (met aanleg Vogelbos Zwarte Pad).
- Steun aan actiegroep tegen plan zuid (Snijdelwijklaan) en Gouwebos voor oost/west verbinding.
- Ondersteuning voor behoud van weekkrant Groene Hart Koerier (Hazerswoude/ Benthuizen).
- Meedenken aan oplossing met buurtgenoten voor behoud Metasequoia aan de Azalealaan Boskoop.
- Bezoek van Energiecoach met tips voor verduurzaming eigen woning (plannen in de maak).
- Thermostaat op 19 graden, plaid en trui dik terugverdiend op de energierekening (€ 540 bespaard).
- Met mede klimaatburgemeester bij de opening van het fraaie Klimaatbos bij Kerk en Zanen.
- Aanwezig met info tafel bij de Energie bespaarmarkt in de Plataan, Boskoop (november 2022).
- Aanwezig bij publieksopening woonproject Florrisant inzake oriëntatie natuurinclusief bouwen.
- Plan voor dezelfde oriëntatie Koopse Glorie waar veel inzet is voor terugkeer van verloren natuur.
- Doorgaan met vragen over betere paden Zwarte Pad, afvalprobleem en toezicht vandalisme.
- Maaioverleg met de groenuitvoerders van dit jaar: Buitenhuis, van Doorn en de Wit.
- Actief meedenken en doen met soms 'wisseling' van pet: IVN planologie/ VvH of op eigen naam.
- Kritisch meedenken, opzoeken van grenzen, proberen niet de grens van irritatie te overschrijden.
- Blijven doen waarmee ik al jaren bezig ben met natuur, biodiversiteit, klimaat en duurzaamheid.
- Vriendschap sluiten met de natuur en die beleving overbrengen bij anderen, het wordt beloond.
- Proberen te overtuigen dat de aarde in gevaar is, de ramp is dichterbij dan we ons realiseren.
- Met medegidsen mooie IVN excursies neerzetten in het Zwarte Pad, Gouwebos en Bentwoud
- Noteer: zaterdag 25 maart: Hoe kwam de Natuur de winter door en Stinsenplanten op het Heempad.

Tips van de Klimaatburgemeester (deze keer voor tuin en buitengebied):

- Het broedseizoen staat voor de deur, houd katten 's nachts binnen; honden aangelijnd waar nodig.
- Tijd voor een voorjaarsbeurt in voor- en achtertuin, rekening houdend met broedactiviteiten.
- Probeer eens ander onderhoud, minder schoffelen is beter voor gezond bodemleven.
- Je zult versteld staan van de mooie planten die ongevraagd komen, ook goed voor de bijen.
- Nu de tijd om jonge heesters te planten en pollen van vaste planten te splitsen en te verplanten.
- Groenbeheer is op verzoek van burgers actief met achterstallig onderhoud, daarbij wordt blad geharkt, speenkruid en klein hoefblad geschoffeld. Jammer, juist dit blad en deze planten houden kieming van 'ongewenst groen' tegen. Passend beheer bespaart werk en kosten voor de gemeente.
- Schoffelen vergroot bodemdaling door verstuiving bij droogte, het stimuleert zaadkieming na regen.
- Maak schuttingen op parkeerplekken en pleintjes groener, haal enkele tegels weg, plant klimop, clematis, kardinaalsmuts of zet er een klimroos neer. Het verhoogt de sfeer en biodiversiteit van de buurt. Maak een groene scheiding van de achterkant in buurtoverleg. Goed voor vogels en insecten.
- Een aanbevolen groene tuin (1/3 verharding, 2/3 tuin), nu de tijd om dat te doen.
- Geef de tegels niet weg, stapel ze op, maak een muurtje, goed voor bodemleven en schuilplekken.
- Knip verdorde planten kort, strooi het uit. Ook tijd om de vlinderstruiken en rozen te snoeien.
- Maak een composthoop van takjes en plantendelen op een minder zichtbare plek in de tuin.
- Maak in grotere tuinen takkenrillen, goed voor padden, kikkers, egels en andere kleine zoogdieren.
- Voor kinderen is het leuk om bakken in tuin of balkon te maken voor kruiden en groenten.
- Doe mee aan allerlei tellingen (vogels, vlinders, spinnen, waterdieren, molshopen).
- Sluit je aan bij schoonmaakacties, vrijwilligerswerk (bijvoorbeeld op 10 maart in uw regio).
- Kijk eens op de websites van Natuurorganisaties zoals IVN of Vogelwerkgroep Krimpenerwaard.
- Eind maart start Vroege Vogels TV met een nieuwe serie op zaterdagavond (Radio elke zo.morgen).
- Lees Nature Today en er gaat een nieuwe wereld voor je open. Leerzaam voor natuurgidsen.
- Tips voor het HPJ zijn welkom: janny@countrygazette.nl / info: www.countrygazette.nl
- Vergeet het niet: deze week start thema WATER bij Greenheart Country, volgende maand BIRDS.

Samenstelling: Hans van Dam. Verzending en reacties: janny@countrygazette.nl